

jonka tutkija osaa opittuaan raportin kirjoittamisen “tekniikan”. Kirjoitustyö on tekstin korjaamisen, analysoimisen ja hiomisen prosessi, joka vartautuu polkupyörällä ajamiseen: vaikka ajamisen taito onkin joskus opittu, itse ajaminen ei käytännössä onnistu, ellei tasapainoa jatkuvasti korjata. Alasuutari pohtii kiintoisasti myös sitä, voitaisiinko laadullisen tutkimuksen raportoinnissa poiketa lomaketutkimuksen perinteisestä IMRD-kaavasta Introduction-Method-Results-Discussion. Yhtenä vaihtoehtona voisi olla dekkarin tapaan sommiteltu raportti, jonka alussa ei paljastettaisikaan, mitä asioita eri luvuissa tullaan käsittelemään, vaan tutkimustuloksia “tiputeltaisiin” pitkin matkaa ja johdopäätökset kiteyttävä “arvoituksen ratkaisu” olisi luettavissa vasta loppusivuilta. Ehdotus on hyvä, sillä epäsovinnaiset ratkaisut piristäisivät akateemisten tutkimusten raportointia. Tosin “dekkarimallin” tai muiden “taiteellisen tutkimuksen” muotojen kokeilua saattaa osaltaan estää tutkijoille asetetut tuloksellisuuspaineet: jutun saa varmimmin läpi esim. kansainvälisiin lehtiin jäsentämällä sen makrorakenteen tutulla IMRD-kaavalla.

Ottaen huomioon Alasuutarin teoksen tehtävänasettelun ja sitä koskevat rajaukset kirjasta on vaikea keksiä varsinaisia puutteita. Joillekin huomautuksille on kuitenkin sijaa. Koska maassamme on julkaistu viime vuosina useita teoksia laadullisen tutkimuksen metodologiasta, puheenolevan kirjan paikka olisi voitu määrittää lähemmin esim. suhteessa sellaisiin teoksiin kuin Kvalitatiivisen aineiston analyysi ja tulkinta (toim. Klaus Mäkelä, Gaudeamus 1990), Juha Varto, Laadullisen tutkimuksen metodologia (Kirjayhtymä 1992) ja Arja Jokinen, Kirsi Juhila ja Eero Suoninen, Diskurssi-analyysin aakkoset (Vastapaino 1993). Lukijaa kiinnostaa esim. se, miltä osin Laadullinen tutkimus täydentää näitä teoksia. Myös teoksen terminologiaa olisi voitu täsmentää pohtimalla, ovatko ilmaukset laadullinen ja kvalitatiivinen analyysi synonyymeja ja voitaisiinko vastaavasti puhua määrällisestä tai kvantitatiivisesta analyysistä ja/tai tutkimuksesta. Koska teoksen fokuksena on laadullinen tutkimus, ilmaukset laatu ja laadullinen olisivat ansainneet suppean filosofisen käsitte-analyysin esim. luvussa 2 (Mitä on laadullinen tutkimus?). Teoksen käyttöä oppikirjana ja miksei hakuteoksenakin helpottaisi, jos siihen olisi liitetty aiheenmukainen hakemisto – se varmaankin vaaditaan teoksen englanninkieliseen laitokseen.

Reijo Savolainen

JASIS – kansainvälinen amerikkalainen

JASIS ja ASIS

Journal of the American Society for Information Science, tuttavallisesti vain JASIS, on informaatiotutkimuksen keskeisimpiä tieteellisiä aikakauslehtiä. Käsitykseni mukaan se kuuluu arvostuksen perusteella kiistatta alan lehtien kärkkömmikköön yhdessä Journal of Documentationin ja Information Processing and Managementin kanssa. Sangen monet informaatiotutkimuksen harjoittajat jakavat tämän käsityksen. JASISsta julkaisee American Society for Information Science, lyhyesti ASIS, joka on informaatiotutkimuksen merkittävin ammatillis-tieteellinen järjestö. JASIS on julkaisijansa virallinen (official) lehti. Sekä lehti että sen julkaisija ovat amerikkalaisia, mutta avoimia kansainväliselle vuorovaikutukselle. Näin voidaan sanoa, koska amerikkalainen painotus molemmissa on sangen suuri.

JASIS-lehden päätoimittajana on toiminut jo yli 10 vuoden ajan prof. Donald Kraft (Department of Computer Science, Louisiana State University). Hän vastuualueeseensa kuuluvat lehdessä julkaisutavat tavalliset artikkelit. Lehden pitkäaikainen toimittaja on Lois F. Lunin (Washington, D.C.), joka vastaa lehden Perspectives-osastosta. Toinen toimittaja Donald O. Case (School of Library and Information Science, University of Kentucky) vastaa kirja-arvosteluista. Toimituskunnassa on 16 jäsentä, joista 13 USAsta, 1 Kanadasta, 1 Saksasta ja 1 Englannista. Toimituskunnasta (1995) löytyy informaatiotutkimusta seuranneelle useita tuttuja nimiä, alan tunnettuja vaikuttajia :

Robert F. Barnes
Peter Bollman (Saksa)
Christine L. Borgman
Bert R. Boyce
Terrence Brooks
William S. Cooper
Irene S. Farkas-Conn
Paul Kantor
Robert M. Losee, Jr.
Charles T. Meadow (Kanada)
Henry Small
Irene L. Travis
Danny Wallace

Isaac Welt
Peter Willett (Englanti)

JASIS ilmestyy 10 kertaa vuodessa ja sen tekni-
sestä toimittamisesta ja painamisesta vastaa John
Wiley & Sons, Inc. Halvalla JASIS:ta ei saa: Euroo-
pasta sen tilaushinta on lähes 700 \$ (yli 3000 mk).
Liittymällä ASIS:n jäseneksi lehden saa kuitenkin
jäsenhintaan selvästi halvemmalla (alle 500 mk).
JASIS ilmoittaa, että se indeksoidaan 14
sekundäärijulkaisuun (1995).

Lehden luonne ja rakenne

JASIS on tieteellinen akakauslehti, joka julkai-
see informaatiotutkimuksen alan kirjoituksia ja
toimii näiden alojen keskustelufoorumina. Lehden
omin sanoin:

The Journal of the American Society for Information
Science is a scholarly journal devoted to the various
fields of documentation and information science
and serves as a forum for discussion and ex-
perimentation.

Luonnollisesti JASIS on ns. referoitu lehti.
Artikkelikäsitelmät siis alistetaan nimettömänä
tehtävään vertaisarviointiin, jonka perusteella pää-
toimittaja päättää käsikirjoituksen hyväksymisestä,
hylkäämisestä tai pyytää siihen korjauksia uutta
arviointia varten. Arvioinnissa JASIS käyttää
arviointilomaketta, jossa käsikirjoituksen olennai-
sia piirteitä arvioidaan asteikolla 1–5. Tällaisia
piirteitä ovat mm. käsikirjoituksen raportointien
tutkimustulosten uutuus, merkittävyys alalle ja päte-
vyys, käsikirjoituksen luettavuus (johdonmukai-
suus, ymmärrettävyys, kieliasu) ja sopivuus lehden
profiiliin tai lukijakunnalle sekä viitatuun kirjalli-
suuden laatu. Lisäksi referoijat antavat käsikirjoit-
uksesta yksityiskohtaista palautetta sopivaksi katso-
massaan laajuudessa. Arvioinnin monipuolisuuden
varmistamiseksi päätoimittaja valitsee tavallisesti
2–3 referoijaa kullekin käsikirjoitukselle. Refe-
rojien joukko on huomattavasti laajempi kuin leh-
den toimituskunta.

Vertaisarvioinnin tarkoituksena on toimia tie-
teellisen julkaisutoiminnan laadunvarmistuksena.
Vain asiantuntevan kritiikin kestäviä tutkimuksia
pitäisi julkaista. Tavallista onkin, että käsikir-
joitukset palautetaan kerran, kaksi korjattavaksi
ennen lopullista julkaisupäätöstä. Usein arviointi-
ja korjauskierros parantaa huomattavasti kirjoituk-
sen laatua. Ensikertalaisen ei siis pidä "lyödä

hanskoja naulaan", jos saa käsikirjoituksesta varsin
kriittisen palautteen. Arviointipalautte voi olla myös
ristiriitainen. Ei ole tavatonta, että JASIS palauttaa
yhdestä käsikirjoituksesta mitkä tahansa kolme seu-
raavista esimerkkisarvioista (näin käy muissakin
lehdissä):

- varsin positiivinen ja yksityiskohdissaan asian-
tunteva arvio, joka edellyttää joitakin korjauksia
käsikirjoitukseen,
- myönteinen, mutta täysin ylimalkainen arvio,
- "mene - tiedä" -arvio, joka on varovainen sano-
maan mitään,
- hyvin kriittinen ja asiantunteva arvio, joka edel-
lyttää melkoisia muutoksia käsikirjoitukseen en-
nen hyväksymispäätöstä,
- hyvin kriittinen arvio, joka edellyttää melkoisia
muutoksia mutta selvästi perustuu joko referoijan
pätemättömyyteen tai väärinkäsitykseen (jolloin
vikaa on käsikirjoituksessakin).

Arviointiin saattaa vaikuttaa myös halo-efekti.
Jos tulokset eivät vakuuta referoijaa, ei jäsenyyskään
ole kelvollinen kieliasusta tai lähteistön riittävyys-
destä puhumattakaan.

Hyvästä tavoitteesta huolimatta arviointimenet-
tely ei siis aina toimi tarkoitetulla tavalla. Joskus
arvioinnin läpäisee kirjoitus, jolle hylkäys tai ainak-
in korjaus olisi ollut parempi vaihtoehto. Tällöin
voi tarttua kynään kirjoittaa kritiikin "Letters to the
Editor" -palstalle. JASIS julkaisee tällä palstalla
kitkeriäkin kommentteja, joista osa varmaankin on
vähemmistöön jääneiden erimielisten referojien
kirjoittamia. Joskus käy myös niin, ettei hyvä käsi-
kirjoitus tule hyväksytyksi. JASIS ei liene tässä
poikkeus. Tunteuttomasta ei-amerikkalaisesta
yliopistosta tulevalle nuorella tutkijalla kynänsä on
korkeampi kuin nimekkäällä amerikkalaisella kolle-
gallaan, vaikka sanottava olisi yhtä painavaa.
Referoijatkin ovat erehtyvissä ja muutenkin inhi-
millisiä.

Vertaisarvioinnin ongelmista huolimatta parem-
paakaan keinoa laadunvarmistukseen ei ole kek-
sitty. Laadukas tutkimus tulee pyrkiä asettamaan
alttiiksi mahdollisimman pätevälle ja laajalle kritii-
kille ja mahdollisimman laajaan käyttöön. Arvo-
valtainen JASIS voi käyttää yleisesti ottaen päteviä
asiantuntijoita ennen julkaisupäätöstä ja saavuttaa
suuren lukijakunnan, joka voi arvioida tuloksia
kriitikeissään ja viittauksissaan julkaisun jälkeen.
Tämä on pitkällä tähtäimellä kaikkien etu ja vaivan
arvoista. Tätä lopputulosta ei informaatiotutki-
muksen piirissä voida saavuttaa pelkästään koti-
maisten julkaisujen avulla.

JASIS ilmoittaa julkaistujen artikkeleiden etusivulla käsikirjoituksen alkuperäisen vastaanotto-päivämäärän, korjatun version vastaanottopäivämäärän ja hyväksymispäivämäärän. Näistä voi halutessaan seurata kirjoittajan paineita julkaise - tai -kuihdu -sirkuksessa. Vertaamalla näitä päivämääriä lehden ilmestymispäivämäärään pääsee perille julkaisuprosessin hitaudesta. Se vaihtelee lehdittäin ja riippuu myös käsikirjoituksen laadusta sekä kirjoittajan korjaustyön nopeudesta. JASIS ei ole lehdistä nopeimpia. Arviointipalautteen saamisessa yli 6 kuukauden odotusaika ei ole tavatonta. Julkaisupäätöksestä lehden ilmestymiseen menee helposti vuosi, joskus kaksikin. Tämä luku kuvaa myös lehteen kohdistuvaa käsikirjoituspainetta. Kokonaisuutena alkuperäisen käsikirjoituksen valmistumisesta hyväksytyyn artikkelin julkaisemiseen muodostuu usein yli kaksi vuotta. Tämän takia tutkijat jakavat käsikirjoituksiaan pieninä painoksina (preprintteinä) laitossarjoissaan ja, nykyisin, yhä useammin omien WWW-palvelintensa välityksellä. Vähemmän arvostetut lehdet ovat usein nopeampia kuin arvostetut.

JASIS julkaisee varsinaisia artikkeleita "Research" -palstalla, lyhyitä artikkeleita "Brief Communications" -palstalla, erikseen toimitettuja eri teemojen katsauksia "Perspectives on ..." -palstalla, keskustelua "Letters to the Editor" -palstalla sekä runsaasti kirja-arvosteluja, ilmoituksia tapahtumista sekä mainoksia. Ensinmainittuja tarkastelen alempana laajemmin erikseen. Joskus lehden koko numero on omistettu jollekin teemalle ("Special Topic Issue").

"Brief Communications" -palstalla ilmestyy lyhyitä artikkeleita. Usein ne käsittelevät jotakin matemaattista menetelmää tai mallia. Yleistä kiinnostusta lienee herättänyt Michael Koenigin artikkeli "On the existence of Mikhailov", jossa tarkasteltiin kysymystä, onko tunnettu venäläinen informatiikan tutkija Mikhailov todella olemassa vai ei (JASIS 1993, vol 44, no. 10: 588-589). Ehkä Mikhailov ei halua kirjoittaa tämän jälkeen ainaakaan JASIS-lehteen.

"Perspectives on ..." -palstalla on kahden viime vuoden aikana julkaistu laajat katsaukset elektronisesta julkaisemisesta, indeksoinnista, tietopalvelujen suunnittelusta (terveydenhoidon alalla), digitaalisista kirjastoista sekä tiedon käytöstä. Kukin katsaus koostuu esipuheella varustetusta joukosta artikkeleita, jotka käsittelevät aihepiiriä eri näkökannoilta. Usein katsauksia voi käyttää oppimateriaalina yliopisto-opetuksessa.

"Special Topic Issue" on uusi tulokas. Niitä alettiin julkaista viime vuonna. Viimevuotiset teemanumerot pureutuivat relevanssin tutkimukseen, tietoresurssien ja demokratian suhteeseen sekä alueelliseen informaatioon (spatial information). Monet näistäkin tullevat olemaan arvokasta aineistoa koulutusohjelmissa.

JASIS on ollut informatiotutkimuksen tutkijoiden mielenkiinnon kohteena usein. Vuosien 1993 ja 1994 aikana julkaisi JASIS itse ruotsalaisen Olle Perssonin artikkelin "The Intellectual Base and Research Fronts of JASIS 1986-1990" (1994, vol. 45, no. 1).

Seuraavissa artikkeleita koskevissa laskelmissa on otettu huomioon varsinaiset artikkelit ja katsausten ja teemanumeroiden artikkelit, lyhyitä artikkeleita ei. Muodostin JASIS-lehden vuosien 1993 ja 1994 artikkeleista pienen hierarkkisen tietokannan, joka esittää kummankin volyymin jokaisen numeron jokaisesta artikkelista :

- artikkelinumeron
- nimekkeen
- jokaisen kirjoittajan ja hänen kotimaansa
- artikkelin sisällönkuvauksen asiasanoina

Asiasanaston muodostin vähitellen indeksoinnin kuluessa. Se esitellään alempana. Indeksoiden artikkelit pääasiassa niiden otsikkojen perusteella, joistakin artikkeleista käytin myös koko tekstiä. Asiasanasto on karkea ja indeksointiperusta kapea. Tulokset ovatkin vain suuntaa-antavia. Ryhdyin tietokannan rakentamiseen yhtä paljon lehden analysoinnin takia kuin testatakseni yhdessä Timo Niemen kanssa kehittämäni FUN-ohjelmistoa (Järvelin & Niemi, 1995 ; Niemi & Järvelin, 1995) tällä aineistolla. Ohjelmiston avulla voidaan suorittaa hakuja hierarkkisesta dokumenttitietokannasta, muuttaa dokumenttien keskinäisiä osien rakenteellisia suhteita (suhteiden inversio, sulauttaminen, hierarkian poisto ja hierarkian muodostaminen), sekä laskea samalla tilastollisia yhteenvetoja tulospäätöksistä. Tässä kirjoituksessa esitettävät laskemat on saatu tietokannasta FUN-ohjelmistolla.

Kirjoittajat

Vuosina 1993 ja 1994 JASIS julkaisi yhteensä 119 (47 + 72) artikkelia, joilla oli yhteensä 200 eri kirjoittajaa. Eri kirjoittajia oli 96 vuonna 1993 ja 111 vuonna 1994. Enemmän kuin yhden artikkelin ehtivät saada julki 9 kirjoittajaa: Quentin Burrell,

Charles Cole, Blaise Cronin, Virgil Diodado, L. Egghe, Michael Fenton, Michael Gleeson, John Ottensmann sekä Liwen Qiu. Kaikki kirjoittivat – jotkin yhteistyössä – kaksi artikkelia. Kahdessa vuodessa onkin vaikea päästä parempaan tulokseen. Kirjoittajajoukosta löytyy informaatiotutkimuksen tunnustettuja auktoriteettia, kuten M. Bates, M. Buckland, B. Cronin, B. Dervin, E. Fox, R. S. Gilyarevskii, S. Harter, C.T. Meadow, J. Milstead, W. Paisley, B. Shneiderman, D. Soergel, E. Svenonius ja M. Yovits – yhtä lukuunottamatta kaikki nykyisin USA:sta tai Kanadasta.

Kahden vuoden tarkastelujakso ei tarjoa tilastollista pohjaa tarkastella kirjoittajien tuottavuutta. Se kuitenkin riittää hyvin osoittamaan eri maiden osuuden kirjoittajakunnassa. Seuraavassa laskelmassa jokainen kirjoittaja on otettu huomioon samalla painolla riippumatta artikkeleiden kirjoittajien lukumääristä tai kirjoittajan kirjoittamien artikkeleiden lukumäärästä.

Kirjoittajat maittain:

Belgia	1
Kiina	1
Korea	1
Norja	1
Ruotsi	1
Saksa	1
Saudi-Arabia	1
Brasilia	2
Suomi	2
Alankomat	3
Venäjä	3
Italia	4
Uusi Seelanti	4
Australia	5
Ranska	5
Iso-Britannia	9
Kanada	17
USA	139

USA:n ylivalta kirjoittajakunnassa on suuri (66 %). Yhdessä USA, Kanada ja Iso-Britannia kattavat 78 % kirjoittajakunnasta. Muiden maiden kirjoittajien osuus on tasaisen vähäinen. Suomi kuitenkin kepittää yli miljardin asukkaan Kiinan, mutta tuskin kauan.

Kirjoittajien määrä artikkelia kohti oli koko aineistossa keskimäärin 1.74. Vuonna 1993 kirjoittajia oli 2.1 artikkelia kohti ja vuonna 1994 1.5. Vaikka vaihtelu onkin suurta, on yhteistyö tavallisempaa

kuin yksin kirjoittaminen. Kirjoittajien lukumäärä artikkelia kohti vaihtelee odotetusti eri aiheiden välillä. Kun tiedonhaku tutkimuksessa oli keskimäärin 2.5 kirjoittajaa artikkelia kohti, oli vastaava luku tiedonhankintatutkimuksessa vain 1.6.

Aiheet, joissa yli 2.5 kirjoittajaa artikkelia kohti:

Tekstikannat
Tiedon tiivistäminen
Hajautetut tietokannat
Käyttöliittymät
Tiedonhankinta / käyttäytymien
Relevanssipalaute
Kognitiiviset menetelmät
Faktakannat

JASIS ei ilmoita levikkiään kappalemäärinä eikä maittain, eikä kirjoittajista voi päätellä lehden lukijakuntaa. Kirjoittajakunta on luonnollisesti painotunut alan tutkijoihin, joita lukijoista saattaa kuitenkin olla vähemmistö.

Kirjoitukset

Artikkeleiden indeksoinnissa käytetty asiasanasto ja artikkeleiden jakauma sen luokkiin ilmenevät sivulla 68 esitetystä asetelmasta. Koska yhdellä artikkelilla voi olla useita asiasanoja, voi se kasvatata monen asiasanan painoa samalla kertaa. Kunkin asiasanan, jolla on alajaottelu, painon laskennassa on laskettu yhteen asiasanan oma paino ja sen alajaotteluun kuuluvien asiasanojen paino – tällöin ei tietenkään enää samaa artikkelia kahteen keriaan. Asetelmasta on jätetty pois kaikki ne asiasanat, joilla oli vain yksi esiintymä tietokannassa.

Tiedon tallennus ja haku kattaa puolet artikkeleista, tiedonhankinta neljänneksen ja dokumentit / kokoelmat kuudenneksen. Muut pääryhmät edustavat kirjoituksissa tarkasteltuja ympäristöjä tai teoreettisia / menetelmällisiä lähestymistapoja. Pääryhmien painot lienevät tässä aineistossa jo varsin yleistämiskelpoisia, mutta alemman tason asiasanojen painoihin vaikuttavat selvästi lehden teemanumerot ja katsauspalstat. Plussa asetelman kolmannessa sarakkeessa kertoo, että ko. asiasanaan liittyy jokin lehden katsaus tai teemanumero.

Myös artikkelit voidaan laskea maantieteellisen alkuperänsä mukaan. Seuraavassa asetelmassa artikkelit on tilastoitu ensimmäisen kirjoittajan osoitteen mukaan. Artikkelin osoitetta kertoo, missä

Artikkeleiden indeksoinnissa käytetty asiasanasto ja artikkeleiden jakauma sen luokkiin:

Asiasana / ryhmä	kpl artikkeleita	katsaus/teemanro
<i>Dokumentit ja kokoelmat</i>	21	
tekijänoikeus	3	
dokumentit	14	
sähköiset dokumentit	13	+
dokumenttien käyttö	3	
julkaisu- ja kustannustoiminta	11	+
<i>Tiedonhankinta</i>	33	
viiteanalyysi	7	
kommunikaatio	3	
tieteentutkimus	5	
käyttäjät	9	
johtajat	2	
loppukäyttäjät	2	
tiedon käyttö	3	+
<i>Tiedon tallennus ja haku</i>	62	
tietokannat	18	
faktakannat	4	
kuvakannat	2	
tekstikannat	7	
CD-ROM-kannat	2	
hyperteksti	5	
indeksointi / tiedon esitys	11	+
käyttöliittymät	3	
verkot	2	
luonnollisen kielen käsittely	3	
kyselyjen muotoilu	5	
osittaistäsmäytys	3	
relevanssi	10	+
<i>Menetelmät</i>	29	
kognitiivinen tutkimus	5	
evaluointi	6	
tietotekniikka	10	+
järjestelmät	7	
<i>Organisaatiot</i>		9
tietopalvelut	2	
yliopistot	2	
management	3	
kirjastot	4	
yleiset kirjastot	2	
<i>Teoria</i>	8	
matemaattinen mallinnus	3	
<i>Muu</i>	15	
sosiaaliset kysymykset, tasa-arvo	11	+
muu	4	

maassa tekijä on tehnyt artikkelissa kuvatus tutkimuksen. Se ei välttämättä ole kirjoittajan vakituinen asuinmaa.

Artikkelien osoitamaa:

Brasilia	1
Venäjä	1
Suomi	1
Saksa	1
Norja	1
Ruotsi	1
Korea	1
Kiina	1
Saudi-Arabia	1
Italia	2
Belgia	2
Alankomat	2
Uusi Seelanti	2
Ranska	2
Australia	3
Iso-Britannia	6
Kanada	9
USA	81

USA:n ylivalta on jälleen suuri (69%) ja kolmen suurimman maan osuus jo yli 82 %. Muiden maiden tuotanto on tasaisen vähäinen. Vain viidessä artikkelissa oli kirjoittajia kahdesta eri maasta, kaikissa kahdesta. Yhteistyömaapereja olivat USA - Venäjä, USA - Saksa, USA - Saudi-Arabia, Kiina - Iso-Britannia ja Australia - Uusi Seelanti.

5. JASIS julkaisukanavana

JASIS on kansainvälinen amerikkalainen – eurooppalaiset ovat sen kirjoittajina selvästi aliedustettuina suhteessa heidän tutkimuspanokseensa informaatiotutkimuksessa. Myös nimekkäiden eurooppalaisten kirjoittajien puuttuminen kahden vuoden aikana on huomionarvoista – joukossa tosin oli joku amerikkaan ostettu eurooppalainen. Kun kirjoittajakuntaa verrataan toiseen amerikkalaiseen informaatiotutkimuksen arvovaltaiseen lehteen Information Processing and Management: An International Journal (lyhyesti IP&M), on ero sangen suuri. IP&M:n toimitus- ja kirjoittajakunnat ovat huomattavasti kansainvälisempiä. Saman voi helposti todeta myös eurooppalaisten Journal of Information Sciencen ja Journal of Documentationin kirjoittajakunnista.

Tiedonhaun ja tiedon hankinnan tutkijoille JASIS on ydinlehti.

JASIS on referoitu, laadukas ja arvovaltainen amerikkalainen. Siinä julkaiseminen tarjoaa hyvän näkyvyyden informaatiotutkimuksen kentällä koko maailmassa ja eripainos JASIS-artikkelista on hyvä käyntikortti informaatiotutkimuksen tutkijoiden keskuudessa kaikkialla. JASIS tarjoaa siis hyvin "public knowledgea", muttei se vielä takaa, etteikö tuloksena olisi "private ignorance". Julkaiseminen tässä lehdessä vie aikaa referointi- ja painoviiveiden takia helposti yli kaksi vuotta. Halu nopeaan tiedonvälitykseen ja halu rekisteröidä omien tutkimustulosten prioriteetti johtavat perinteisten ja sähköisten esipainosten jakeluun ja välillä nopeampien julkaisukanavien valintaan.

JASIS julkaisi katsauksen elektronisesta julkaisemisesta (vol. 45, no.10, 1994). Tieteellisten aikakauslehtien (tai kustannustoiminnan) asema on sen mukaan suurten muutosten kourissa. Elektroninen julkaiseminen on nopeaa ja halpaa, paperille painamisen tilarajoitteita ei ole ja julkaisujen jakelukin on nopeaa ja halpaa. Rajaton ja virheetön kopiointi on äärimmäisen yksinkertaista. Nämä muutokset uhkaavat myös nykymuotoista JASIS:ta kuin myös sen kilpailijoita. Eivät kuitenkaan itse instituutiota: referoituja ja hyvin toimitettuja ja organisoitua julkaisukanavia tarvitaan myös elektronisen julkaisemisen ympäristössä. Uskon, että JASIS jatkaa uusien muodoin myös ensi vuosituhanella.

Kalervo Järvelin

Lähteet

- Järvelin, K. & Niemi, T. (1995). An NF2 relational interface for document retrieval, restructuring and aggregation. In: Proceedings of the 18th International Conference on Research and Development in Information Retrieval (ACM SIGIR '95), Seattle, WA, July 9–12, 1995. New York, NY : ACM, 1995, in press.
- Niemi, T. & Järvelin, K. (1995). A form-based query language approach to NF2 relations with applications in information retrieval. Information Processing & Management, 31(2), 215–232.